

kého žaláře v trvání 24 hodin. Tímto výrokem porušil nalézací soud zákon, neboť podle § 29 zák. na ochranu republiky je na přečiny podle tohoto zákona stanovena trestní sazba od 200—50.000 Kč, nalézací soud vyměřil však trest peněžitý částkou 100 Kč, aniž byl použil mimořádného práva zmírňovacího, které jediné dovoluje snížit i peněžitý trest pod nejnižší sazbu zákonnou, a pro jehož použití nebylo v souzeném případě podkladu.

Čís. 5494.

Za těžké důchodkové přestupky jest pokládati jen trestné činy spáchané v úmyslu zkrátiti neb zatajiti daň, jichž trestání náleží do oboru působnosti řádných soudů, pověřených pravomocí ve věcech důchodkových přestupků; u těchto těžkých důchodkových přestupků nemůže nikdy dojíti ku přeměně uložených peněžitých pokut a trestů v náhradní trest na svobodě podle §§ 27 a 28 nař. uh. min. sprav. čís. 800/1916.

Nezaplacení daně z motorových vozidel v předepsané lhůtě zakládá — není-li tu zlého úmyslu — skutkovou podstatu prostého důchodkového přestupku a uložený zaň peněžitý trest je přeměnitelný v náhradní trest na svobodě podle § 28 cit. nař. uh. min. sprav.

O trestnosti lehkých důchodkových přestupků rozhodují výlučně úřady finanční jako jediné příslušné úřady a trestní soudy důchodkové nejsou oprávněny zkoumati zákonitost jejich rozhodnutí po stránce věcné.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1936, Zm III 593/35.)

Nejvyšší soud v trestní věci proti J. K., obžalovanému z lehkého důchodkového přestupku, vyhověl oprávněmu prostředku pro zachování právní jednotnosti, podanému generální prokuraturou podle § 441 tr. ř., a vyslovil, že pravoplatným rozsudkem krajského soudu v Bratislavě jako důchodkového trestního soudu ze dne 26. října 1934, č. j. Tf 533/34-4, potvrzeným rozsudkem vrchního soudu v Bratislavě jako odvolacího důchodkového trestního soudu ze dne 14. prosince 1934, č. j. Tfo I 421/34-6 byl porušen zákon v ustanovení §§ 93 a 101 zák. čl. XI:1909, případně §§ 27 a 28 nařízení býv. uh. ministerstva spravednosti č. 800/1916, pokud krajský soud a vrchní soud věcně přezkoumávaly pravoplatná rozhodnutí finančních úřadů.

Důvody:

Okresní finanční ředitelství v Bratislavě uznalo výrokem ze dne 13. června 1933, č. Tr 6946/2-32 a výrokem ze dne 23. září 1933, č. Tr 8460/3-32 J. K. ml. vinným důchodkovým přestupkem podle § 14, odst. 1 zákona ze dne 14. července 1927, č. 116 Sb. z. a n., jehož se dopustil jednak tím, že jako vlastník osobního automobilu, používaného k dopravě po veřejných cestách, nezaplatil za toto vozidlo v předepsané

lhůtě daň z motorových vozidel za platební období od 14. července do 31. prosince 1932, a jednak tím, že nezaplatil daň z motorových vozidel za druhý půlrok 1932 za svoje nákladní auto. Každým z těchto výroků byl mu za to uložen podle věty druhé odst. 1 § 20 cit. zákona peněžitý trest 300 Kč, úhrnem 600 Kč, a vysloveno, že v případě nedobytnosti bude přeměněn podle ustanovení §§ 27 a 28 nařízení býv. uher. ministerstva spravedlnosti čís. 800/1916 v náhradní trest na svobodě.

K odvolání ze dne 7. července a 25. října 1933 generální finanční ředitelství pro Slovensko v Bratislavě rozhodnutími ze dne 23. srpna 1933 č. XIII-6740/4205/1-33 a ze dne 4. prosince 1933 č. XIII-9400/5618-33 napadené výroky z důvodů v nich uvedených potvrdilo a odvolání jako bezdůvodná zamítlo s konečnou platností.

Po bezvysledném vymáhání peněžitých trestů okresní finanční ředitelství v Bratislavě dožádáním z 21. a 30. srpna 1934, Tr 6946/5-32 a Tr 8460/6-32 podalo krajskému jako důchodkovému trestnímu soudu v Bratislavě návrh podle § 27 citovaného nařízení býv. uher. ministerstva spravedlnosti na přeměnu peněžitých trestů v náhradní tresty uzamčení.

Krajský soud, obeslav obě strany, po veřejném ústním líčení rozsudkem ze dne 26. října 1934, Tf 533/4-34 návrh zamítl. V odůvodnění uvedl, že obě motorová vozidla byla u vyměřovacího úřadu ohlášena, nebyla zatajena a kontrola zdanění nebyla znemožněna ani ztížena. Samo nezaplacení daně není ještě těžký důchodkový přestupek, pro samotné nezaplacení daně není trest na svobodě přípustný a proto návrh, jenž nemá materiálního základu k přeměně peněžitého trestu v trest odnětím svobody, byl zamítnut.

Vrchní soud v Bratislavě jako důchodkový trestní soud odvolací rozsudkem ze dne 14. prosince 1934, č. j. Tfo I 421/6-34 rozsudek prvního soudu na základě 3. odst. § 423 tr. ř. v celém obsahu potvrdil.

Těmito rozsudky krajského soudu a vrchního soudu byl porušen zákon v ustanovení §§ 27 a 28 cit. nařízení býv. uher. ministerstva spravedlnosti č. 800/1916, vydaného podle zmocnění § 101 zák. čl. XI:1909, která přesně určují postup při přeměně nedobytných peněžitých pokut a trestů.

Podle citovaného § 27 návrh na přeměnu nedobytné peněžité pokuty v trest na svobodě má obsahovati: 1. jméno a nacionále odsouzeného; 2. přesné označení zjištěného zákonitého a skutkového stavu; 3. data rozhodnutí a označení úřadu, který je vydal; 4. výši uložené peněžité pokuty, nedobytnou část a důvody nedobytnosti; 5. návrh na přeměnu v trest na svobodě a přisouzení vzniklých útrat.

Působnost důchodkového trestního soudu je pak vymezena v § 28 v ten způsob, že zjišťuje, zda peněžitá pokuta byla uložena finančním úřadem pravoplatně a zda pravidelná exekuce byla bezvysledná.

Z těchto ustanovení zcela nepochybně plyne, že finanční úřady nejsou povinny předkládati soudu celý spis, nýbrž že stačí, předloží-li rozhodnutí I. a II. stolice, doklad o bezúspěšné exekuci a uvedou-li v návrhu všechny další předepsané údaje. Z této skutečnosti v souvislosti s přesně vytyčeným úkolem důchodkového trestního soudu je patrné, že

soudu přísluší, aby přezkoumal návrh jen po stránce formální, ale že není oprávněn zkoumatí pravoplatné rozhodnutí úřadů finančních po stránce věcné. Jmenované soudy neomezily se však na přezkoumání pravoplatnosti rozhodnutí finančních úřadů a nedobytnosti peněžité pokuty, jak podle uvedeného předpisu bylo jejich jediným úkolem, nýbrž neoprávněně na podkladě trestního spisu přezkoumaly zákonitost rozhodnutí a řešily otázku daňové povinnosti. Tím však překročily meze svého oprávnění a porušily platnou normu, krytou zákonným zmocněním v § 101 z. čl. XI:1909.

§ 28 cit. nařízení čís. 800/1916 a § 93 zák. čl. XI:1909 byl dále porušen výrokem obou soudů, jímž prohlásily, že rozhodnutí finančních úřadů je nezákonné. Podle odůvodnění rozsudků oba soudy jsou toho názoru, že přeměna peněžitých pokut a trestů v náhradní tresty na svobodě je přípustná pouze u těžkých důchodkových přestupků. Názor ten je mylný.

Podle § 477 instrukce k třicátkovému řádu z r. 1842 rozeznávají se podle povahy, důležitosti a následků důchodkové přestupky těžké a lehké. Toto rozeznávání nemělo by však podle zmíněné instrukce významu pro kompetenci trestati důchodkové přestupky, neboť přestupky obou druhů stíhaly a trestaly orgány správní (§§ 668 a 669 cit. instrukce). Historický vývoj zákonné úpravy trestního důchodkového práva na území bývalého státu uherského po roce 1867 nasvědčuje zřejmě tomu, že uherské zákonodárství v různých stadiích tohoto vývoje stanovilo zásadu, že není-li ve speciální normě předpisu o kompetenci trestati důchodkové přestupky, jsou finanční úřady příslušny k trestání jen menších důchodkových přestupků, při nichž není úmyslu zkrátiti erár, kdežto trestání ostatních důchodkových přestupků náleží do kompetence soudů — původně zvláštních finančních soudů, později určitých soudů řádných, pověřených výkonem pravomoci ve věcech důchodcových přestupků. Podle poslední zákonné všeobecné úpravy o rozdělení kompetence k trestání důchodkových přestupků mezi řádné soudy a finanční úřady, která byla na území bývalého uherského státu provedena zákon. články XI:1909, resp. LIII:1912, náleží — v případě, že příslušný zákon, upravující dotyčnou státní dávku, nemá jiného ustanovení — do kompetence řádných soudů, pověřených výkonem pravomoci v trestních věcech důchodkových, trestání oněch důchodkových přestupků, při nichž je dán úmysl směřující ke zkrácení, resp. poškození eráru, kdežto trestání menších důchodkových přestupků, při nichž takového úmyslu není, patří do kompetence finančních úřadů, jak jde zcela nepochybně na jevo ze spojitosti předpisu § 93 zák. čl. XI:1909 s ustanovením § 101 téhož zákona ve znění § 42 zák. čl. LIII:1912.

Z toho pak plyne, že za těžké důchodkové přestupky dlužno pokladati jen trestné činy spáchané v úmyslu zkrátiti aneb zatajiti daň, jichž trestání náleží do kompetence řádných soudů, pověřených pravomocí ve věcech důchodkových přestupků. U těchto nikdy nemůže dojíti k přeměně uložených peněžitých pokut a trestů v náhradní trest na svobodě podle §§ 27 a 28 nařízení ministerstva spravedlnosti č. 800/1916. Toto ustanovení týká se přeměny peněžitých pokut a trestů uložených finančními

úřady a jestliže tyto jsou příslušny jen k trestání jednoduchých důchodkových přestupků, návrhy na přeměnu mohou se vždy týkati pouze peněžitých trestů uložených na prosté důchodkové přestupky, avšak nikdy trestů za přestupky těžké.

Prvá věta odst. 1 § 20 zákona č. 116/1927 Sb. z. a n. kvalifikuje jako těžký důchodkový přestupek jakékoli zkrácení nebo zatajení daně z motorových vozidel a stanoví na ně peněžitý trest v pěti až dvacetinásobku zkrácené daně. Podle druhé věty tohoto ustanovení všechny jiné přestupky tohoto zákona — tedy takové, u nichž nejde o zkrácení aneb zatajení daně, resp. kde nelze takový úmysl zjistiti — trestají se peněžitým trestem od 10 do 2000 Kč. Platí-li na Slovensku podle odst. 2 § 20 cit. zákona o stíhání přestupků zákona o silničním fondu třicátkové řády z r. 1754 a 1788 s instrukcí z r. 1842 a zák. čl. XI:1909 se všemi změnami a dodatky, pak z toho a s ohledem na to, co bylo svrchu uvedeno, plyne, že těmito jinými přestupky jsou jednoduché přestupky důchodkové, jak je má na mysli § 25 cit. nařízení ministerstva spravedlnosti, a že k jich trestání jsou povolány úřady finanční.

Jestliže pak § 14, odst. 1 zákona č. 116/1927 Sb. z. a n. ukládá poplatníkovi povinnost zapraviti daň z motorových vozidel před použitím vozidla, a to najednou na rok nebo šest měsíců, zanedbání této zákonitě povinnosti jest jiným přestupkem, jak jej uvádí druhá věta odst. 1 § 20 zákona, tedy jednoduchým přestupkem důchodkovým, ježto při řádném jinak splnění ohlašovací povinnosti podle odst. 1 § 16 cit. zákona nelze v tomto zanedbání spatřovati nějaké úmyslné zkrácení aneb zatajení daně.

Za tohoto zákonného stavu nezaplacení daně z motorových vozidel v předepsané lhůtě zakládá při nedostatku zlého úmyslu skutkovou podstatu jednoduchého důchodkového přestupku a zaň uložený peněžitý trest jest přeměnitelný v náhradní trest na svobodu podle § 28 nařízení býv. uher. ministerstva spravedlnosti č. 800/1916.

O trestnosti těchto lehkých přestupků důchodkových rozhodují výlučně úřady finanční jako jedině příslušný úřad a ze žádného zdroje trestního práva důchodkového nelze vyvoditi, že by trestní důchodkové soudy byly oprávněny zkoumati zákonitost takových rozhodnutí. Prohlásily-li oba soudy rozhodnutí finančních úřadů za nezákonné, osvojily si pravomoc jim nepřislušející, neboť šlo o prostý — a nikoli těžký — důchodkový přestupek. Rozhodly-li příslušné finanční úřady v oboru své výlučné příslušnosti, nepřislušelo soudům, aby toto rozhodnutí braly v pochybnost a osvojovaly si kasační právo, pro něž neměly v žádné právní normě opory.

Čís. 5495.

Súd porušil zákon v ustanovení § 5, odst. 1 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., uznal-li obžalovaného vinným trestným činom proti cti na žalobu spoločnosti obchodného práva.

(Rozh. zo dňa 28. januára 1936, Zm III 594/35.)